

**TEZE SEMINÁŘE
„O CÍLECH A PODMÍNKÁCH PODPORY VÝZKUMU A VÝVOJE V ČESKU“**

Hlavním hybatelem inovací nikdy není stát nebo veřejný sektor, vždy je to úsilí firem být co nejúspěšnější, udržet se na trhu, expandovat. K tomu jsou však potřeba příznivé podmínky a kvalifikovaní lidé. Pokud se stát angažuje v oblasti inovací, neměl by překážet, ale pomáhat, spoluutvářet podmínky, v nichž by firmy mohly prosperovat, a měl by konat jen tam, kde je to nezbytné. Zároveň by měl usilovat o stálé inovace svých služeb občanům.

Neprodleně je třeba udělat toto:

1. **Novelizovat VŠ zákon** a připravit související předpisy tak, aby z vysokých škol odcházeli dobře vzdělaní a v praxi uplatnitelní absolventi
 - 1.1. Pro obory, v nichž je to relevantní, zavést povinnou tříletou praxi mimo univerzitní prostředí v období po ukončení magisterského stupně a před zahájením doktorského studia
 - 1.2. Profesionalizovat řízení akademického managementu, zejména na fakultní a celouniverzitní úrovni
 - 1.3. Získat do řídicích struktur univerzit špičkové manažery, zejména ze soukromé/korporátní sféry
 - 1.4. Zavést do vztahu „společnost (stát) – univerzita“ kontraktové financování, vázat část státních prostředků určených k financování VŠ na úspěšné naplňování společenských cílů a společenské poptávky
2. **Novelizovat zákon 130/2002 Sb.**
 - 2.1. Pro podporu aplikovaného výzkumu umožnit použití také jiných než dotačních nástrojů (alespoň dotace s podmíněnou návratností, dotace s podílem na zisku, vytvoření fondu – sdružení veřejných a soukromých prostředků na podporu výzkumu)
 - 2.2. Předefinovat výzkum pro státní správu na výzkum ve veřejném zájmu a začít jej podporovat
 - 2.3. Podpořit daňové úlevy na výzkum podnikatelským subjektům tak, aby poctivý podnikatel vstupoval do svého výzkumného projektu s jistotou, že mu stát daňovou úlevu poskytne (tj. dopředu veřejnou autoritou ověřit výzkumný projekt podnikatelského subjektu), ale aby na druhé straně bylo zajištěno, že nebude možné ze základu daně odepisovat to, co výzkumem není
3. **Vytvořit platformy pro setkávání akademické sféry a byznysu** – toto je výzva pro úřad místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a inovace
 - 3.1. Z prostředků některého ze stávajících operačních programů vytvořit jednotný portál obsahující veškeré informace z různých registrů týkajících se výzkumu podporovaného (přímo nebo nepřímo) z veřejných prostředků; jedná se zejména o informace o lidech/odbornících, přístrojích, tématech a obecně kapacitách pro provádění výzkumu
 - 3.2. Vytvořit podmínky pro motivaci výzkumníků k uplatňování výsledků výzkumu v praxi, např. prostřednictvím pravidelně konaných veletrhů výzkumu – platformou osobního setkávání výzkumníků z akademické sféry a firem, a to na celostátní i regionální úrovni
4. **Zrevidovat poskytování státních prostředků na výzkum** a zaměřit je na to, co má perspektivu být užitečné – k tomu jsou potřebná data a hodnocení.
 - 4.1. Uvést IS VaVal do plného provozu v podobě funkčního systému sběru dat o výsledcích pro sledování trendů, odhad slabých míst, vyhledávání příležitostí pro spolupráci výzkumných organizací a firem; data IS VaVal sdílet na principu otevřených dat a informační systém využívat jako základ transparentní podpory výzkumu v ČR

3. 11. 2016, PSP ČR

- 4.2. Funkční IS VaVal musí výzkumným organizacím poskytovat účinnou a rychlou zpětnou vazbu, jež také umožní získávat přehled o tom, zda naplňují své poslání a zda jim přidělené finanční prostředky vynakládají efektivně; systém dále musí umožňovat provádění analýz, které podpoří srovnávání výzkumných organizací mezi sebou a měření proměn kvality konkrétní výzkumné organizace v čase.
- 4.3. „Co neměřím, neřídím“ – data musí být základem hodnocení a hodnocení základem pro rozhodování RVVI; rozhodování musí vést k naplňování národních priorit orientovaného výzkumu a poskytovat podklady k případné modifikaci těchto priorit; analýza shromážděných dat musí umožnit dlouhodobé strategické plánování a tvorbu národních politik v oblasti VaVal

Zároveň je však třeba zabývat se tím, co bude možné realizovat až v delším časovém horizontu:

1. **Vypracovat nový vysokoškolský zákon** umožňující:
 - 1.1. dokončit diverzifikaci vysokých škol (maximálně 5 výzkumných univerzit, dále ostatní vysoké školy a profesní vysoké školy)
 - 1.2. zavést institucionální omezení pro univerzitní inbreeding (strávit celý život na jedné vysoké škole není přednost, ale nedostatek vysokoškolského pedagoga)
 - 1.3. zřídit zvláštní těleso pro výběr rektora – mělo by být složeno z členů senátu, správní rady a vědecké rady
 - 1.4. zavést model, v němž je vysokoškolské vzdělání především aktivním vkladem jedince do vlastní budoucnosti (nejuchopitelnější cestou je školné a půjčky pro studenty)
2. **Vypracovat nový zákon o výzkumu, vývoji a inovacích**
 - 2.1. Podporovat výzkum na základě mezinárodního benchmarkingu, stanovit klíčové cíle a parametry podpory výzkumu
 - 2.2. Zahrnout do zákona veškerou podporu VaVal (regiony, všechny typy přímé i nepřímé podpory)
 - 2.3. Vytvořit jeden informační systém pro VaVal – řízení, financování, institucionální i účelovou podporu, následnou analýzu a tvorbu scénářů
 - 2.4. Podporu zaměřit více na odborníky ve výzkumu než na instituce – vytvořit sociálně přijatelné podmínky pro mladé výzkumné pracovníky a odborníky z ciziny
3. **Vytvořit benchmark klíčových ukazatelů** kvality vzdělávání, výstupů a efektivity VaVal v ČR ve srovnání se Švýcarskem, Holandskem a Rakouskem a na základě jeho výsledků definovat cíle a strategii rozvoje konkurenceschopnosti ve stanovených klíčových ukazatelích (využít výsledky Světové banky, OECD a dalších organizací)